

LA VANGUARDIA

GIRONA

ESPECIAL

Un centenar d'activitats al Fòrum Gastronòmic

PÀGINES I a XII

L'escriptor gironí Josep Pla, del qual se celebra aquest any el trenta aniversari de la seva mort, davant del Mas Pla a Llofriu (Baix Empordà)

GERARD BAGUÉ
Girona

Queden manuscrits inèdits de Josep Pla per publicar? Malgrat el secretisme que envolta la part del llegat planià que continua a mans dels seus hereus, l'editorial Destino està decidida a publicar un dietari inèdit de l'escriptor de Llofriu. Jordi Cornudella, responsable de les edicions de Josep Pla a Destino, explica que es tracta d'una sèrie de notes per a un dietari que tenen "un gran interès humà i estan plenes de coses atractives". No es tracta d'una obra rodona i acabada, sinó d'anècdotes, apunts, reflexions que toquen temes molts diversos i que, un cop revisats i ordenats, podrien constituir un llibre equiparable -tot i que segurament no en qualitat li-

PLA

dietari inèdit

Destino publicarà un nou manuscrit i correspondència de l'escriptor

terària- als volums de notes per a un dietari de l'*Obra completa*, on hi havia moltes referències a la seva vida quotidiana.

Aquest dietari, explica Cornudella, serà possiblement el primer llibre que sortirà de la col·laboració entre l'editorial que té els drets d'edició de tota l'obra planiana en català i castellà i la recentment inaugurada càtedra Josep Pla, amb seu a la Universitat de Girona. En funció d'aquest acord, la càtedra rebrà l'encàrrec de revisar tots els originals. Després, probablement es publicarà un volum de correspondència inèdita amb alguna de les grans personalitats de la cultura catalana. Es tractaria d'un llibre de cartes creuades. La Fundació Pla té un arxiu important de les cartes rebudes per Pla, però de moment no han aparegut còpies de les missives que enviava l'escriptor.

Gràcies a la recerca derivada de la celebració del centenari de Jaume Vicens Vives han aparegut moltes cartes enviades per Pla a l'historiador. Una altra opció és publicar les cartes creuades amb l'escriptor i polític Maurici Serrahima, ja que els seus hereus guarden també les cartes de Pla. L'enorme volum de correspondència generat per l'escriptor, segons explica Xavier Pla, director de la càtedra Pla, desmenteix rotundament que fos un solitari i trenca la imatge de la darrera etapa de la seva vida com un ermità tancat al seu mas de Llofriu. "Les cartes confirmen que tenia una gran xarxa de relacions socials i una important presència al món cultural català". La càtedra vol buscar més cartes de Pla en els arxius de les grans

CONTINUA A LA PÀGINA SEGUENT >>>

PLA SENTA CÀTEDRA (3)

1. Josep Vergés i Josep Pla en una visita a Londres en 1955

2. El filòleg, escriptor i editor a Edicions 62 Jordi Cornudella

3. L'advocat i escriptor Maurici Serrahima

4. Retrat de l'historiador Jaume Vicens Vives als anys 40

Cartes i traduccions

>> VE DE LA PÀGINA ANTERIOR

personalitats catalanes i fa una crida per tal que tothom que tingui missives de l'escriptor en dipòsit una còpia a la fundació de Palafrugell. El que no faran en cap cas, ni la fundació ni la càtedra, és pagar per aquestes cartes, tot i que han rebut algunes propostes.

A més del dietari, més endavant s'estudia la possibilitat d'edi-

GENS MISANTROP

Pla tenia una àmplia xarxa de corresponals i enviava moltes cartes

CENSURAT

A l'arxiu d'Alcalá de Henares es conserven molts articles prohibits

tar altres manuscrits inèdits d'un cert interès, com ara els originals dels articles de *Destino* que la censura no va deixar passar o esborranys per a la mateixa revista que finalment no es van convertir en article. Els materials censurats es conserven a l'arxiu de la censura franquista d'Alcalá de Henares, a Madrid, on ja als anys 90 va aparèixer una versió d'*El quadern*

EN ANGLÈS

El quadern 'grey'

■ Entre les noves publicacions cal incloure-hi la traducció al francès d'*El quadern gris*, que traurà aquest any la prestigiosa editorial Gallimard i, sobretot, la traducció a l'anglès que publicarà el 2012 New York Review Books. Xavier Pla, director de la càtedra Pla, adverteix que es tracta d'una editorial que marca tendències: "Fa sis anys van traduir *Vida i destí* de Vasili Grossman i la van popularitzar arreu". Gabriel Ferrater va escriure el 1967 (com apareix al llibre *Tres prosistes*) un informe sobre la viabilitat d'introduir Pla al mercat nord-americà: "És un escriptor massa prolífic i desigual per oferir-lo indiscriminadament al públic estranger". Apostava per *El quadern gris*, però esporgant-ne una tercera part (els passatges amb personatges desconeguts pel públic estranger), donant prioritat als contes i a les parts íntimes.

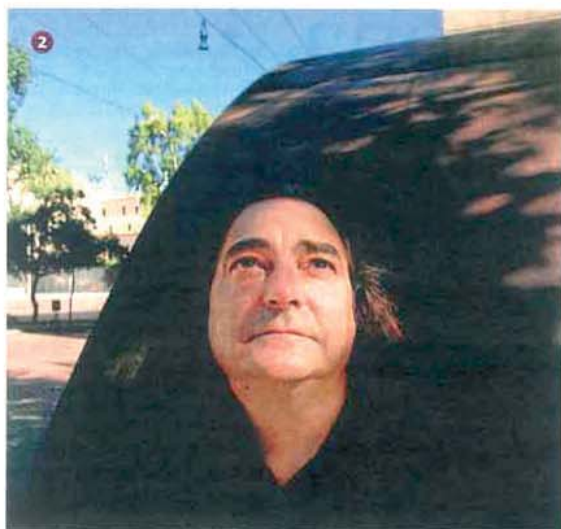

gris diferent a la del manuscrit del 1918-19 que conservava Frank Keerl, el nebot de l'escriptor, i força més semblant a la versió definitiva publicada el 1966. Aquests arxius madrilenys podrien ser un filó on trobar obres o articles de Pla que mai no van veure la llum. A més, l'estudi de les seves topades amb la censura permetrien aprofundir en la ideologia de Josep Pla.

Amors secrets

A la fundació no hi ha rastre de les suposades narracions eròtiques de Pla que en alguna ocasió va esmentar el seu editor Josep Vergés. Tampoc no han aparegut les cartes que Pla va enviar a Aurora, el seu amor a Buenos Aires, malgrat els intents per localitzar-les. En aquest mateix àmbit de les relacions amoroses de Pla, no seria estrany que ben aviat apareguin les cartes de Pla a Consuelo de Cadaqués, que també han fet córrer molta tinta.

Una promesa incomplida és la publicació de les cartes a Rosa, després de les del seu germà Pere. La germana petita de l'escriptor és citada a *El mirall inhumà*, el dietari del malaguanyat escriptor palafrugellenc Joan Granès, mort prematurament després d'escriure aquesta obra recentment editada: "A Palafrugell hi ha tres coses importants: les manufactures, l'altar barroc i la Rosa Pla", va escriure. Anna Aguiló, directora de la

XAVIER CERVERA

ARXIU

Pla és un dels clàssics catalans més llegits i gaudeix d'una destacada presència a internet

El prosista del poble i de la xarxa

GERARD BAGUÉ
Girona

Miquel Martí i Pol ha estat definit com "el poeta del poble", un qualificatiu que Josep Pla es mereixeria en el gènere de la prosa. No hi ha un clàssic català capaç de mantenir tant fervor i connexió popular. Josep Pla

amb una llengua atractiva, gens arcaica, i amb un estil addictiu, amb constants picades d'ullet".

L'èxit de Pla a la xarxa va començar el 2008 amb el blog d'El quadern gris, que publicava el dietari coincidint amb les dates de les entrades del llibre. L'associació Xarxa de mots, responsable d'aquella iniciativa que va aplegar més de 1.500 subscriptors, continua la divulgació a la xarxa amb el Qua-

mes, un homenatge el 8, dia de març del 1897 en què va néixer Pla. Aquestes notes sumen adeptes i comentararis cada dia a través de la seva versió per a Twitter i Facebook.

A Girona hi ha un grup de planians que es troba de tant en tant per sopar en companyia d'algun escriptor que ha tret alguna novetat sobre l'escriptor. Aquest grup va acudir a la Fundació Pla l'any passat per denunciar la impossibilitat de trobar a les llibreries molts dels volums de l'*Obra completa*, una mancança resolta amb la recent reedició digital a demanda.

La Fundació Pla de Palafrugell, espai de visita obligada, és el nucli d'irradiació de la promoció planiana: presentacions, conferències, tallers i rutes literaris, activitats escolars o per a la tercera edat. El seu espai web (www.fundaciojoseppla.cat) informa de les novetats sobre l'escriptor i té uns 5.000 amics al Facebook.

Actualment, es pot veure a Brussel·les l'exposició *Les ciutats europees de Josep Pla*, una iniciativa patrocinada per l'Institut Ramon Llull amb col·laboració de la fundació que es vol portar, afegeint materials de cada ciutat, a París, Roma, Atenes o Berlín.

Pla també és present als escenaris. Fins fa poc s'ha representat al Teatre Romea de Barcelona la versió de Joan Ollé d'*El quadern gris*, obra que farà escala al Teatre El Jardí de Figueres el proper divendres 25 de febrer.●

AGUSTI ENRISA

Informació a Internet sobre Josep Pla, vista en un Iphone

continua sent un dels autors més llegits i apreciats del país. Els anys no passen per la prosa planiana, que desprèn frescor i mordacitat, lluny de l'encartonament d'altres clàssics.

"És un pes pesat de la nostra literatura que no és gens pesat de llegir", explica l'editor Jordi Cornudella. "És impressionant la vivacitat amb què parla de tot, la capacitat d'immergir-te en les històries, com en les descripcions de les fondes i els seus hostes a *La vida amarga*,

Ara es pot veure a Brussel·les l'exposició 'Les ciutats europees de Josep Pla'

dern de notes vistes, una tria de fragments -incloses cartes personals i altres curiositats- que tenen lligams amb *El quadern gris*. Es publiquen a internet els dies 8, 18 i 28 de cada

Fundació Pla, reconeix que hi ha papers que encara s'han de llegir, dels quals podrien sorgir materials inèdits interessants per confeccionar nous llibres, tot i que no es tractaria d'obres acabades.

Un estudi de referència

Amb motiu del 30è aniversari de la mort de Pla, Destino també reedita a finals d'aquest mes *Josep Pla o la raó narrativa*, un estudi de referència que Josep Maria Castellet va publicar el 1978. Aquesta nova edició incorpora el pròleg i l'epíleg nous, aquest darrer centrat en l'estudi de les notes del dietari de Pla

dels anys 66 i 67. Paral·lelament, sortirà en l'edició de quiosc de la col·lecció La Butxaca una antologia extreta del volum *Aigua de mar* de l'*Obra completa*, on hi ha algunes de les millors narracions del grafoman de Palafrugell, com *Contraban* o *Pa i raïm*. Sovint s'ha parlat també de la necessitat d'escriure una biografia definitiva de l'escriptor. El món planià mira cap a Xavier Pla per emprendre aquesta tasca. "Segurament la faré, però no m'agrada l'adjectiu definitiva. Queden moltes coses per investigar i aclarir, sobretot durant l'època en què Pla viatjava per Europa", diu.●

COMPRA I ESTALVIA A

FIRA GANGA

Palau Firal de St. Antoni de Calonge
25, 26 i 27 de febrer

ENTRADA GRATUÏTA
JOCS INFANTILS
BAR

**MODA
DECORACIÓ
COMPLEMENTES
ANIMALS
MOBLES
REGALS
LLAR**

Organitza:

Sant Antoni de Calonge

Col·labora:

Ajuntament de Calonge
Àrea de Comerç

Comerç de Calonge

Comerç Catalunya

Generalitat de Catalunya